

Súd: Okresný súd Nové Mesto nad Váhom
Spisová značka: 8P/72/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3521203433
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 03. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Vojteková Fejérová
ECLI: ECLI:SK:OSNM:2022:3521203433.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nové Mesto nad Váhom vo veci starostlivosti súdu o maloletého D. R., U.. XX.XX.XXXX, zast. v konaní Mgr. Janou Bilovou Majtášovou, zamestnankyňou Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom, dieťa rodičov - matky: Y. R.A., U.. XX.XX.XXXX, R. F. XX, U. G. U. H., a otca: nevedeného, o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Mesto nad Váhom, o splnenie podmienok osvojiteľnosti

rozhodol:

I. Určuje sa, že mal. D. R., U.. XX.XX.XXXX, je osvojiteľný.

II. Matka maloletého Y. R., U.. XX.XX.XXXX, bytom F. XX, U. G. U. H., sa pozbavuje rodičovských práv a povinností voči mal. D. R., U.. XX.XX.XXXX.

III. Maloletému D. R., U.. XX.XX.XXXX, sa určuje poručník G. U. G. U. H..

IV. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľ sa podaným návrhom domáhal, aby súd určil, že maloletý D. R., U.. XX.XX.XXXX, je osvojiteľný. Ďalej navrhol, aby súd matku pozbavil rodičovských práv a povinností voči maloletému D. a zároveň maloletému určil poručníka G. U. G. U. H.. Uviedol, že maloletý D. sa narodil XX.XX.XXXX vo Fakultnej nemocnici F., dňa XX.XX.XXXX bol z nemocnice umiestnený na základe neodkladného opatrenia Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č. k. 11 P/14/2021-32 do dočasnej starostlivosti V. D. N. K. A. Q.. Matka v uvedenom čase nemala podmienky na zabezpečovanie starostlivosti o maloletého, nemala žiadny príjem, nemala stále bývanie. Maloletý má ďalších 8 súrodencov, ktorí boli matke taktiež postupne odňatí. Toho času sa situácia matky vôbec nezmenila, matka nemá stále bývanie, nemá žiadny príjem. Matka nenavštevuje ani maloleté deti, ktoré sú umiestnené v centre pre deti a rodiny v rámci jej bydliska. Neprejavuje o ne záujem, svoju situáciu nedokáže zmeniť, nemá k tomu ani žiadnu motiváciu. Matka sa venuje svojmu priateľovi, ktorý by mal byť aj údajným otcom maloletého D., priateľa uprednostňuje pred maloletými deťmi. Maloletý je Uznesením Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č. k. 12P/56/2021-23 zo dňa 28.09.2021 zverený do náhradnej osobnej starostlivosti D.. Q. G., F. R. D., Š.. L. XXX/X, ktorá toho času vykonáva celodennú starostlivosť o maloletého. Náhradná matka má záujem o osvojenie maloletého. Zo správy V. D. N. K. A. Q. zo dňa 02.12.2021 vyplýva, že ich Y. R. naposledy kontaktovala dňa 26.04.2021, od uvedeného dátumu neprejavila o dieťa žiadny záujem, v prejavení záujmu jej nebránila žiadna prekážka.

2. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom matky, oboznámením rodného listu maloletého, správy UPSVaR Nové Mesto nad Váhom, pripojeného spisu tunajšieho súdu 12P/56/2021, a zistil nasledujúci skutkový stav:

3. Uznesením Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č.k. 11P/67/2020-4 zo dňa 15.12.2020, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 14.04.2021, vykonateľným dňa 15.12.2020, súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým maloletého D. dočasne zveril do starostlivosti V. D. N. K. A. Q..

4. Rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 11P/14/2021-32 zo dňa 24.08.2021, bola nad maloletým D. nariadená ústavná starostlivosť, ktorá sa vykonávala v V. D. A. Q., F.. Matke bolo uložené platiť na maloletého D. výživné vo výške 30% zo sumy životného minima mesačne na nezaopatrené nepľnoleté dieťa.

5. Uznesením tunajšieho súdu č.k. 12P/56/2021-23 zo dňa 28.09.2021 bolo nariadené neodkladné opatrenie, ktorým súd maloletého D. zveril do náhradnej osobnej starostlivosti D.. Q. G., U.. XX.XX.XXXX, F. R. D., Š.. L. XXX/X. Zároveň bola uložená centru povinnosť odovzdať maloletého do starostlivosti D.. Q. G..

6. Zo správy kolízneho opatrovníka vyplýva, že maloletý D. R.A., U.. XX.XX.XXXX, je na základe Uznesenia Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č. k.: 12P/56/2021 dočasne zverený do náhradnej osobnej starostlivosti D.. Q. G., F. R. D., Š.. L. XXX/X. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Mesto nad Váhom je s dočasnou pestúnkou v telefonickom kontakte. Pestúnka všestranne zabezpečuje celodennú starostlivosť o maloletého. Doposiaľ nebol vytýčený termín súdneho pojednávania ohľadom zverenia maloletého do pestúnskej starostlivosti v riadnom konaní. S matkou maloletého bol vykonaný pohovor na úrade dňa 23.03.2022. Matka uviedla, že sa u nej nič nezmenilo, aj naďalej býva u matky svojho priateľa, s ktorou sa však hádajú, majú medzi sebou konflikty. Matka maloletého je poberateľkou dávky v hmotnej núdzi vo výške 68,80 Eur. Vykonáva aktivačné práce. Matkin priateľ nepracuje, uviedla, že má teraz zdravotné problémy. Prijem nemá žiadny, nie je ani evidovaný na úrade ako nezamestnaný. Prácu si aktívne nehľadá. Sociálna situácia sa na strane matky nezmenila. Matka bola oboznámená s predmetom súdneho pojednávania. Uviedla, že nevie, či sa súdneho pojednávania zúčastní, pretože musí ísť podpísať doklady týkajúce sa aktivačnej činnosti. Matka sa o maloletého aktívne nezaujíma, nemá podmienky na prevzatie starostlivosti o maloletého, svoju sociálnu situáciu dlhodobo nezmenila, vyživovaciu povinnosť si neplnila. Navrhli, aby bola vyhlásená osvojiteľnosť maloletého D. R., U.. XX.XX.XXXX.

7. Matka na pojednávaní uviedla, že s návrhom nesúhlasí, chcela by mať maloletého D. u seba. So svojim druhom chce ísť bývať k mame, len si predtým musí zabezpečiť peniaze, má predstavu, že si bude zarábať na brigádach, teraz chodí na aktivačné práce, tiež si zabezpečuje peniaze tak, že zbiera káble. V budúcnosti by chodila do roboty. Maloletého nevidela od jeho narodenia, telefonovala mu, teraz mu netelefonovala 4 mesiace, lebo nemala možnosť, nemá mobil. Nemohla ho ísť navštíviť, lebo nemá peniaze. Ona kontaktovala všetky možné strany, aby mohla maloletého kontaktovať. Má ďalších 8 detí, dvojčičky sú adoptované, za najstarším synom chodí k jej mame a 5 detí je v domove v U. G. U. H., tieto navštevuje každý druhý až každý tretí týždeň, niekedy sa jej však nedá, pretože má problémy s nohami, že sa nemôže ani postaviť.

8. Kolízny opatrovník uviedol, že nie je pravdou, že matka navštevuje svojich 5 detí v U. G. U. H. pravidelne, tieto navštevuje len sporadicky, deti si berie na prázdniny a na Vianoce stará matka do Vrbového. Matka mala dostatok času, aby si upravila podmienky tak, aby mohla riadne zabezpečovať starostlivosť o maloletého. Do V. Q. telefonovala naposledy v marci 2021, keď mal maloletý 4 mesiace, odvtedy sa na neho neinformovala. Mohla sa informovať ohľadne maloletého aj na oddelení Ochrany detí a soc. kurately, čo neurobila. Nie je pravdou, že by išla bývať so svojim priateľom ku svojej matke do H.. S priateľom matky bol včera vykonaný pohovor, tento sa jasne vyjadril, že do H. starej matke bývať nepôjde, pretože táto je zberačka a všade má z toho v svojej domácnosti veci. Matka nemá pracovné návyky, doteraz sa mohla zamestnať.

9. Zástupkyňa navrhovaného poručníka uviedla, že rodinu matky pozná, sú príjemcom dávok matky cca 3 roky dozadu. Vtedy sa narodil maloletý G. a potom maloletá U.. Bol toho názoru, že maloletému D. bude lepšie v náhradnej starostlivosti ako u svojej matky. S ustanovením za poručníka súhlasil.

10. Procesná opatrovníčka navrhla návrhu vyhovieť.

11. Podľa ustanovenia § 102 ods. 1 Zák. č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov (ďalej len ako „Zákon o rodine“), na osvojenie nie je potrebný súhlas rodičov osvojovaného maloletého dieťaťa ani súhlas maloletého rodiča maloletého dieťaťa, ak a) počas najmenej šiestich mesiacov neprejavovali skutočný záujem o maloleté dieťa najmä tým, že ho nenavštevovali, neplnili si pravidelne a dobrovoľne vyživovaciu povinnosť k maloletému dieťaťu a nevynaložili úsilie upraviť si svoje rodinné a sociálne pomery tak, aby mohli osobne vykonávať starostlivosť o maloleté dieťa, ak im v prejavení záujmu nebránila závažná prekážka, alebo b) počas najmenej dvoch mesiacov po narodení dieťaťa neprejavili o dieťa žiadny záujem, ak im v prejavení záujmu nebránila závažná prekážka, alebo c) je rodičom žena, ktorá požiadala o utajenie svojej osoby v súvislosti s pôrodom podľa osobitného predpisu a počas najmenej dvoch mesiacov po narodení dieťaťa neprejavila o dieťa žiadny záujem, alebo d) dajú súhlas na osvojenie vopred bez vzťahu k určitým osvojiteľom.

12. Podľa ustanovenia § 102 ods. 4 Zákona o rodine, o splnení podmienok osvojiteľnosti maloletého dieťaťa uvedených v odseku 1 rozhoduje súd na návrh orgánu sociálnoprávnej ochrany alebo aj bez návrhu.

13. Podľa § 38 ods. 4 Zákona o rodine ak rodič zneužíva svoje rodičovské práva a povinnosti najmä týraním, zneužívaním, zanedbávaním maloletého dieťaťa alebo iným zlým zaobchádzaním s maloletým dieťaťom, alebo výkon rodičovských práv a povinností napriek predchádzajúcim upozorneniam závažným spôsobom zanedbáva, súd pozbaví rodiča výkonu rodičovských práv.

14. Podľa ustanovenia § 56 ods. 1 až 3 Zákona o rodine, ak obaja rodičia maloletého dieťaťa zomreli, boli pozbavení výkonu rodičovských práv a povinností, bol pozastavený výkon ich rodičovských práva povinností alebo nemajú spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, súd ustanoví maloletému dieťaťu poručníka, ktorý bude zabezpečovať jeho výchovu, zastupovať ho a spravovať jeho majetok. Poručník nie je povinný osobne sa starať o maloleté dieťa. Ak sa poručník o maloleté dieťa osobne stará, má nárok na príspevky podľa osobitného predpisu. Ak sa poručník o dieťa osobne nestará, dohliada na rozsah a spôsob starostlivosti, ktorá sa dieťaťu poskytuje.

15. Podľa ustanovenia § 57 ods. 3 Zákona o rodine, ak nebolo možné ustanoviť za poručníka žiadnu fyzickú osobu, súd ustanoví za poručníka obec a v prípadoch maloletých detí bez sprievodu orgán sociálnoprávnej ochrany podľa osobitného predpisu.

16. Podľa ustanovenia § 58 ods. 3 až 7 Zákona o rodine, poručník je povinný vykonávať svoju funkciu riadne a v najlepšom záujme maloletého dieťaťa. Za jej riadny výkon zodpovedá súdu. Rozhodnutie poručníka týkajúce sa každej podstatnej veci maloletého dieťaťa vyžaduje schválenie súdu. Súd sústavne sleduje spôsob výkonu funkcie poručníka a najmenej dvakrát do roka v súčinnosti s obcou a orgánom sociálnoprávnej ochrany výkon funkcie poručníka hodnotí. Za porušenie povinností pri spravovaní majetku maloletého dieťaťa zodpovedá poručník podľa všeobecných predpisov o náhrade škody. Po zániku poručníctva je poručník povinný predložiť súdu záverečný účet zo správy majetku maloletého dieťaťa najneskôr do dvoch mesiacov po zániku svojho poručníctva. Medzi poručníkom a maloletým dieťaťom nevzniká vyživovacia povinnosť.

17. Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že podmienky pre vyslovenie osvojiteľnosti maloletého D. podľa § 102 ods. 1 Zákona o rodine sú splnené. Matka maloletého dieťaťa na pojednávaní uviedla, že s návrhom nesúhlasí, avšak v konkrétnom prípade sú naplnené zákonné podmienky na to, aby jej súhlas s osvojením maloletej nebol potrebný. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že matka o maloletého D. od narodenia po dobu najmenej dvoch mesiacov neprejavovala žiaden záujem, pričom jej v tomto nebránila žiadna závažná prekážka. Matka maloletého D. nevidela od jeho narodenia, telefonicky sa naňho informovala v marci 2021. Matka nemá vytvorené vhodné podmienky na to, aby starostlivosť o dieťa zabezpečovala sama, nemá vytvorené zázemie pre starostlivosť o maloletého, je bez stáleho príjmu, poberá len dávky v hmotnej núdzi vo výške 68,80 Eur. Matka napriek úsiliu zo strany príslušných orgánov nevyvinula žiadnu snahu niečo na svojej nepriaznivej situácii vyriešiť. Vyslovenie osvojiteľnosti, z hľadiska následnej možnej adopcie dieťaťa, je

v súlade so zákonom. Vzhľadom na vykonané dokazovanie súd v záujme maloletého dieťaťa vyslovil jeho osvojiteľnosť so súhlasom opatrovníka. Vyhovenie návrhu je jednoznačne v záujme maloletého. Maloletý je toho času neodkladným opatrením zverený do starostlivosti D.. Q. G., táto o neho celodenne zabezpečuje starostlivosť, má záujem o osvojenie maloletého. Maloletý tak bude vyrastať v rodinnom prostredí.

18. V prejednávanej veci súd zároveň z vykonaného dokazovania ustálil záver, že sú splnené zákonné podmienky § 38 ods. 4 Zákona o rodine na to, aby bola matka mal. dieťaťa zbavená výkonu rodičovských práv a to práve následkom úplného nezáujmu matky o mal. dieťa.

19. Následne súd podľa § 56 Zákona o rodine súd maloletému ustanovil poručníka, a to v osobe G. U. G. U. H., ktorý ho bude zastupovať a spravovať jeho prípadný majetok (§ 57 ods. 3 Zákona o rodine).

20. O trovách konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Nové Mesto nad Váhom písomne v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka, ďalej sa uvedie proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolanie možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Rozsudok o výživnom je vykonateľný doručením.

Pokiaľ nebude povinnosť uložená týmto rozsudkom plnená dobrovoľne, možno sa jej plnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie, resp. na nariadenie výkonu rozhodnutia.